

Kolumni - Skenaarioita vuoden 2019 verosopimuksesta Suomen ja Espanjan välillä

7.10.2018 9.21

Sanotaan, että omien artikkelien kolumnointi täyttää sekä narsismin, että idiotismin määreet. Näin varmasti onkin, ainakin joissakin tapauksissa, enkä usko olevani asian suhteen poikkeus.

Palaan kuitenkin vielä tähän tulevaan verouudistukseen Suomen ja Espanjan välillä.

Omassa päässäni on tällä hetkellä varsin karmiva mielikuva siitä, mihin uudistus saattaa johtaa joillakin Espanjan alueilla, joille on myönnetty autonomia, kuten vaikkapa Kanarialla. Autonomiset hallinnot säätävät toisinaan Espanjan lainsäädännöstä piittaamattomia määräyksiä ja asetuksia, eivätkä oman käsitykseni mukaan joudu hakemaan niille hyväksyntää Espanjan parlamentilta, varsinkaan kun ei ole lainsäädännön muutoksista sanan varsinaisessa merkityksessä.

Autonomisen aluehallinnon edustajat voivat puolestaan toimia omien alueellisten säännöstensä pohjalta, kuten on usein tehtykin. Esim. poliisi, joka kirjoittaa Kanarialla telttailusta satojen eurojen sakot, vaikka telttailu on Espanjassa täysin laillista, tai vaikkapa kirjoittaa 3000 euron sakon julkijuopottelusta, jonka sakottaminen puolestaan on Kanarian alueellisessa lainsäädännössä mahdollista turistialueiksi erikseen määritellyillä alueilla.

Näin ollen pahimmassa tilanteessa voisi spekulatiivisesti käydä siten, että vaikkapa Kanarialla vuodessa 6,5 kuukautta viettävä eläkeläinen tulkittaisiin jälkikäteen paikallishallinnon toimesta teoriassa verovelvolliseksi Kanarialle. Tämä voitaisiin perustella loogisesti siten, että yli 6 kuukautta Kanarialla viettävä henkilö käyttää Kanarian aluehallinnon verovaroin tuottamaa infrastruktuuria ja yhteiskunnan muita palveluita kuten terveydenhuoltoa samoin kuten paikalliset asukkaat. Terveyden hoitoon hänelle on siis muodostunut EU-lainsäädännön myötä muodostunut oikeus.

Olen myös itse yksityishenkilönä ymmärtänyt siten, että EU:n alueella olisi nykyään mahdollista periä toisen maan oikeusviranomaisen sanktiot ilman toisen maan oikeuslaitoksen käsittelyä. Tämä tarkoittaisi teoriassa sitä, että Suomen viranomaiset voisivat teoriassa ulosmitata vaikkapa Kanarialla tehdyn oikeusistuimen päätöksen Suomessa ilman suomalaisen oikeusistuimen käsittelyä. Tässä kohdin en ole varma, mikä on asian viimeisin tulkinta.

Toisin sanoen miksi, vaikkapa Kanaria suostuisi maksamaan saarella olevien eläkeläisten terveydenhoitokulut saamatta siitä mitään hyvitystä toiselta valtiolta, tai palveluita käyttäviltä henkilöiltä?

Mielestäni tämänkaltainen tulkinta ei edes olisi mitenkään erityisen röyhkeää, sillä monilla Espanjan autonomisilla alueilla ulkomaalaiset eläkeläiset käyttävät varsin runsaasti yhteiskunnallisia palveluita terveydenhuolto siis mukaan lukien.

Toivon kuitenkin, ettei edellä kuvaamani skenaario toteudu.

En ole itse juristi, ja tämä täysin teoreettinen kolumni on kirjoitettu yksityishenkilönä ja sen luonne on puhtaasti spekulatiivinen.

Kenties oikeusfilosofisesti pohdittuna olisi oikeudenmukaisinta, että henkilö olisi verovelvollinen siihen maahan, joka tuottaa hänen käyttämänsä yhteiskunnalliset palvelut?

M.Aaltonen